

Кратко представяне за граждани на реформата в лозаро-винарския сектор

Проблемът

Европа е родината на виното и водещият производител в света. Но не е нужно човек да се разходи из много щандове в магазините, за да установи, че европейските производители на вино стремително губят пазарен дял в полза на активните производители от „Новия свят“.

Потреблението спада, вносът се увеличава бързо, докато нарастването на износа е с бавни темпове. Дори в страните, в които населението пие повече вино отколкото преди, вината от Новия свят често са предпочитани пред европейските.

Потребителите се объркват от прекалено сложните и ограничаващи правила за етикетиране, а в същото време на производителите не се дава възможност да приспособят вината си към променящия се потребителски вкус.

Годишният бюджет на ЕС за подпомагане на лозаро-винарския сектор възлиза на 1,3 милиарда еуро. Но понастоящем харчим около 500 милиона еуро годишно само, за да се освободим от виното, за което няма пазар.

Ако не бъдат предприети реформи, предвижда се излишъкът в производството на вино да достигне 15 процента от годишното производство до 2010 г.

Предложението ни е не да се намали бюджетът, а той да бъде използван по-разумно:

- за да помогнем на своите 2,4 милиона винопроизводители отново да станат конкурентоспособни
- за да затвърдим репутацията на качественото вино на ЕС като най-доброто в света
- за да си възвърнем старите пазари и да спечелим нови
- за да установим нов режим в лозаро-винарския сектор, който ще функционира посредством ясни и прости правила
- за да изравним доставките и търсенето
- за да запазим най-добрите традиции във винопроизводството в ЕС, да укрепим социалната структура на много селски райони и да опазим околната среда.

Тъй като това е ключов земеделски сектор в ЕС, който е най-големият износител и пазар за вино в света, Комисията проведе обширен диалог с всички заинтересовани лица и комисарят Фишер Бьол посети множество страни, производителки на вино, за да се запознае с техните проблеми и да сподели своето мнение. Предложението, направено на 4 юли, взема предвид основните проблеми, като приканва към насърчаване на пазарите на износ и позволява на държавите-членки да ограничат изкореняването на лозя в чувствителни по отношение на околната среда и хълмисти райони и да спрат това изкореняване, когато то достигне 10 процента от общата площ, засадена с лозя.

Предложението

Предложението включва:

- премахване от първия ден на всички неефективни мерки за пазарна подкрепа като дестилиране, помощ за съхранение, експортни субсидии и субсидии за добавки с цел обогатяване на виното, както и премахване на използването на захар (захароза) за обогатяване, тъй като тази захар не е извлечена от гроздето
- привлекателни финансови стимули, за да се насърчат неконкурентоспособните винопроизводители да изкоренят лозята си и да напуснат сектора съвсем доброволно, и въвеждане на ограничения в чувствителни по отношение на околната среда райони като стръмни склонове и планински области

- възможност засадените с лозя площите да кандидатстват за преки плащания, получавани от други земеделски производители в ЕС, като по този начин се насърчава прилагането на стандарти за околната среда
- премахване от 2013 г. на ограниченията за засаждане, което ще позволи на успешните производители да увеличават засетите площи, докато има пазар за тяхното вино, с ограничения за районите с географско указание
- разрешаване на някои практики във винопроизводството, които понастоящем са забранени в ЕС, но са одобрени от Международната организация по лозарство и винарство
- опростяване и подобряване на правилата за етикетиране, за да се позволи по-добро определяне на търговската марка на вината от ЕС; върху бутилката на всяко вино трябва да бъдат отбелязани годината на реколтата и лозовият сорт - понастоящем тези указания се отнасят единствено за виното с географско указание
- повече средства за реклама на вината от ЕС, по-специално на отвъдморските пазари, и за информационни кампании за голямото разнообразие от вина в ЕС, както и мерки за насърчаване на отговорна и умерена консумация на вино в ЕС
- национални финансови пакети, които да позволят на отделните страни да изготвят мерки в съответствие със ситуацията в тях; наличните възможности ще включват насърчаване, реструктуриране и модернизиране на стопанствата, както и мерки за управление на кризи
- повече средства за развитие на селските райони, предназначени за проекти, свързани с виното, които подобряват опазването на околната среда и подкрепят мерки като маркетинг, включването на млади производители, поддържането на традиционния ландшафт и ранно пенсиониране.

Защо на равнище ЕС?

Виното е една от перлите в короната на европейското земеделие. В ЕС има около 2,4 милиона производители на вино в повече от половината от държавите-членки. Лозята обхващат около 3,6 милиона хектара от площта на ЕС и винопроизводството представлява 5 процента от стойността на земеделската продукция. ЕС има дългогодишна установена система за подкрепа за европейския лозаро-винарски сектор. Благодарение на общия бюджет в сектора производителите от целия ЕС могат да се възползват от подкрепата на ЕС на равни начала, без нечестна конкуренция, но в зависимост от специфичните потребности на отделните райони. От по-доброто използване на наличните средства печелят както всички производители на вино в ЕС, така и европейските потребители, селските райони в Европа и почитателите на виното в целия свят.

Как ще функционира предложението?

След приемане на реформата от Съвета на министрите производителите на вино незабавно ще имат възможност да използват новите средства за дейности като насърчаване, опазване на околната среда и модернизиране на стопанствата. Неконкурентоспособните производители могат да се откажат от тази дейност, за което ще бъдат обезщетени, и да използват земята за отглеждане на други култури, като от тях ще се изисква да поддържат земята в добро състояние от гледна точка на екологията. Други могат да подобрят качеството на своето производство посредством финансова помощ за реструктуриране на стопанствата. Повече средства ще бъдат използвани за насърчаване на отговорната консумация на вино. По-добри правила за етикетиране и въвеждането на нови техники ще доведат до по-голямо разнообразие на продукти за потребителите и ще им предостави повече информация, когато избират.

Кога ще влезе в сила предложението?

Предложението ще бъде прието от Комисията на 4 юли. След това ще бъде изпратено на Европейския парламент и на Съвета на министрите за изразяване на становище. След като Парламентът даде своето становище и то бъде прието от Съвета, реформата ще влезе в сила на 1 август 2008 г. Очаква се преговорите между министрите в Съвета да приключат до края на 2007 г.